

عربی ۳ (درس ۵) - سراسری

۱- ما هو الخطأ عن العبارة التالية؟: «تريد أن نُكرِّم شخصيةً محترمةً لها حقٌّ عظيمٌ علينا»

- (۱) عظیم علينا: جمله الحالیه
(۲) لها حقٌّ: خبر و مبتدأ
(۳) عظیم: نعت أو صفة
(۴) محترمة: نعت أو صفة

۲- میز «التمییز» الذی لم یکن فاعلاً فی الاصل:

- (۱) عَرَسَ ذلک البستانَ أشجاراً
(۲) تفتَّحت تلك الأشجار أزهاراً
(۳) ارتفعت هذه الشجرة طولاً
(۴) کثر هذا البستان وروداً

۳- میز الکلمة المناسبة لتكون تمييزاً فی العبارة التالية؟: «إنَّ الله أنزل القرآن ليحفظ كرامة الانسان»

- (۱) القرآن (۲) الانسان (۳) كرامة (۴) ليحفظ

۴- «اخلاقاً» در عبارت «إنَّ أكملَ المؤمنینَ ایماناً أحسنُهُم أخلاقاً» چیست؟

- (۱) تمییز (۲) حال (۳) مفعول به (۴) مفعول مطلق

۵- «عُمراً» در عبارت «أنتَ أطولُ أهلِ بیتک عُمرًا» چیست؟

- (۱) تمییز (۲) حال (۳) مفعول به (۴) مفعول له

۶- «قلقاً» در عبارت «إنَّ العالمَ الغربی یزدادُ کُلَّ یومٍ قلقاً» چیست؟

- (۱) تمییز (۲) حال (۳) مفعول به (۴) مفعول مطلق

۷- در عبارت «باستورٍ من أعظمِ علماءِ القرنِ التاسعِ عشرِ علماءً» کلمه «علماءً» چیست؟

- (۱) تمییز (۲) حال (۳) مفعول به (۴) مفعول مطلق

۸- «موقفاً» در عبارت: «المؤمنونَ أصلبُ موقفاً» چیست؟

- (۱) تمییز (۲) حال (۳) مفعول به (۴) مفعول فيه

۹- کلمه «رحمة» در عبارت «ربنا وسعت كل شی رحمة و علماً» چه نقشی دارد؟

- (۱) تمییز (۲) حال (۳) مفعول به (۴) مفعول مطلق

۱۰- در عبارت «في بلاد الطواغيت يزداد فقر الفقراء» کدام کلمه می تواند نقش تمییز داشته باشد و در حال حاضر چه نقشی دارد؟

- (۱) طواغیت - مضاف الیه (۲) فقر - فاعل (۳) فقراء - مضاف الیه (۴) یزداد - فعل

۱۱- در عبارت «بعد موسم الثلج يفيض ماء ذلك النهر» کدام کلمه می تواند نقش «تمییز» داشته باشد و در حال حاضر چه نقشی دارد؟

- (۱) ثلج - مضاف الیه (۲) ماء - فاعل (۳) موسم - مضاف الیه (۴) نهر - مشار الیه

- ۱۲- در آیه شریفه «إِنَّا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَاعْزَىٰ نَفَرًا» تمییز در اصل چه بوده است؟
 (۱) فاعل (۲) مفعول به (۳) مفعول به (۴) مبتدا
- ۱۳- «شَرًّا» در آیه شریفه «فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ» چیست؟
 (۱) تمییز (۲) حال (۳) مفعول به (۴) مفعول مطلق
- ۱۴- کدام گزینه معادل جمله «المؤمنون أصلبُ موقفاً» می باشد؟
 (۱) أصلب المؤمنین موقفٌ (۲) أصلبُ المؤمنون موقفٌ (۳) موقفُ المؤمنین أصلبُ (۴) موقفُ المؤمنون أصلبُ
- ۱۵- تمییز در آیه شریفه «وكانوا أشدَّ منكم قوَّةً و أكثرَ أموالاً و أولاداً» کدام است؟
 (۱) أشدُّ (۲) أكثر (۳) أولاداً (۴) قوَّة
- ۱۶- در عبارت «إِنَّ اللَّهَ قَدْ أَحْصَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عِدْداً»، تمییز در اصل چه بوده است؟
 (۱) فاعل (۲) مبتدا (۳) مفعول به (۴) نایب فاعل
- ۱۷- در عبارت «الْفَلَاحُ النَّشِيطُ عَرَسَ الْبَسْتَانِ اشْجَاراً» تمییز در اصل چه بوده است؟
 (۱) فاعل (۲) مبتدا (۳) مفعول به (۴) نایب فاعل
- ۱۸- در عبارت «بَعْدَ مَوْسِمِ الثَّلْجِ يَطْغَىٰ ذَلِكَ النَّهْرُ مَاءً» تمییز در اصل چه بوده است؟
 (۱) فاعل (۲) مبتدا (۳) مفعول (۴) نایب فاعل
- ۱۹- «يَدًا» در جمله «أَنَا أَطْوَلُكُنَّ يَدًا» چیست؟
 (۱) حال (۲) تمییز (۳) صفت (۴) مفعول
- ۲۰- «قولا» در عبارت «وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ» چه نقشی دارد؟
 (۱) تمییز (۲) حال (۳) صفت (۴) مفعول
- ۲۱- نقش «یقیناً» در عبارت «اللَّهُمَّ رَبَّنَا زِدْنَا يَقِينًا» کدام است؟
 (۱) تمییز (۲) حال (۳) مفعول به (۴) مفعول له
- ۲۲- در کدام گزینه تمییز به کار رفته است؟
 (۱) أكرمه إكراماً (۲) ازداد كرمأ (۳) رأته كريمة (۴) ضيف كرمأ
- ۲۳- نقش «ایماناً» در جمله «ازداد الناس إيماناً بالله» کدام است؟
 (۱) تمییز (۲) حال (۳) مفعول به (۴) مفعول له
- ۲۴- نقش «درساً» در جمله «من أحسن التلميذات درساً في صقكن» کدام است؟
 (۱) تمییز (۲) حال (۳) مفعول به (۴) مفعول له

۲۵- میز العبارة التي جاء فيها التمييز:

- (۱) آمن أصحاب النبي بربهم إيماناً.
(۲) أن إيمان المؤمنين أكمل من غيرهم.
(۳) أنصر المستضعفين إيماناً بالله.
(۴) بمشاهدة آيات الله يمتلئ قلبي إيماناً.

۲۶- در جمله «افضل الناس عقلاً أشدهم اهتماماً لاصلاح معاده» کلمه «اهتماماً» چه حالتی دارد؟
(۱) تمییز (۲) حال (۳) مفعول به (۴) مفعول له

۲۷- عین الخطأ في تعيين أصل التمييز:

- (۱) و فَجَرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا = مفعول به
(۲) و كانوا أكثر قوة = مفعول به
(۳) و من احسن قولاً = مبتدا
(۴) هو أفصح مئي لساناً = مبتدا

۲۸- میز الصحيح في ايجاد أسلوب التمييز.

- (۱) لاتكن غاضباً امام كل صغيرة
(۲) غَضَبًا على الظالمين و الأعداء
(۳) انهزم العدو من المعركة غضبان
(۴) ازداد العدو غضباً من انتصارنا

۲۹- عین الصحيح في أسلوب التمييز.

- (۱) الله أحكم الحاكمين (۲) الله شديد العقاب (۳) ربنا أكثر رحمة (۴) ربّي فضله كثير

۳۰- میز الخطأ للفراغ لایجاد أسلوب التمييز.

- (۱) يقيناً (۲) خاشعاً (۳) ايماناً (۴) اعتقاداً
«تملىء قلوبنا بعد مشاهدة هذه الايات ...»

۳۱- عين الصحيح في تشكيل الكلمات؟ «كانت امي تظن انني قد نسيتها و لم يبق ذكر لها ..»

- (۱) كانت - أمي - أنني - ذكر
(۲) تظن - أنني - نسيت - يبق
(۳) أنني - نسيت - لم يبق - ذكر
(۴) أمي - نسيت - يبق - لها

۳۲- «ليكن في ذاكرتك ان دور الشهداء لن ينسى مدى الحياة!»

- (۱) باید به خاطر داشته باشی که نقش شهدا در طول زندگی فراموش نخواهد شد!
(۲) نقش شهدا را باید به خاطر بسیاری و در سراسر زندگی فراموش نکنی!
(۳) باید نقش شهیدان را در سراسر زندگی به خاطر بسیاری و فراموش نکنی!
(۴) در خاطرت باشد که نقش شهیدان چیزی نیست که در طول زندگی فراموش شود!

۳۳- عین «التمييز»:

- (۱) أجرك الله أجراً كثيراً!
(۲) يعطي ربنا الصبور أجراً بغير حساب
(۳) الصبور أشد أجراً منك.
(۴) إن في هذه المصيبة لك أجراً عظيماً!

۳۴- عين الصحيح للفراغ وفق الترجمة: «اكثر الناس ..... ، من .....» فهم تریں مردم کسی است که ناامید نمی شود!

- (۱) تفهیم - ما قنط! (۲) تفاهما - ما یس! (۳) فهیم - لا یرجو (۴) فهما - لا یقنط!

۳۵- «المعلّماتُ أكثرُ نفعاً من الآخرين!» اجعل التّمييزَ مبتدأ:

(۱) المعلّمات أكثر نفعهم ... (۲) نفع المعلّمات أكثر ... (۳) المعلّمات أكثر نفعهنّ ... (۴) نفع المعلّمات أكثر نفعاً ...

۳۶- «ان الشجرة البرية اصلب عوداً والروّاتع الخَضرة ارق جُلوداً»: مفهوم العبارة هو:

(۱) من كان حليفه الجتهاد نال ما يطلبه!
(۲) من لم ير المصائب يخضع امام الشدائد!
(۳) المشاكل جسر الانتصار من يتحملها يسقط!
(۴) من لم يدق حلو الحياة و مرها فهو ناجح!

۳۷- عين التمييز:

(۱) أحبُّ هذا الأمر حُبّاً لا يوصّف
(۲) مُلئى قلبي بعد تلك الحادثة حُبّاً
(۳) طلبت منى حُبّاً لا أقدر على تحقيقه
(۴) زادت الصلاةُ فى قلبي حُبّاً بالخيرات

۳۸- عین «تمییزاً» أصله «مفعول به»:

(۱) أعظم العبادة أجراً أخفاها.
(۲) أعطيت منّاً قمحاً للطُّيور.
(۳) انفقاً ما يحب علينا زكاة أمس.
(۴) اشتريت كيلواً تفاحاً للضيوف.

۳۹- عین العبارة التي لا تحتاج إلى التمييز:

(۱) هو أشدّ الناس
(۲) امتلاً قلبى
(۳) آمنت بربي
(۴) هو خير الناس

۴۰- املاً الفراغ بالتمييز المناسب: «كُن أفضل الطلاب .....

(۱) صبوراً!
(۲) أدباً!
(۳) مؤمناً!
(۴) متكلماً!

۴۱- «تقدّم التلاميذ في المدرسة .....

(۱) علماً
(۲) تقدماً
(۳) مجتهدين
(۴) عالماً

۴۲- «هو أصدق الناس ....» الصحيح في الفراغ لرفع الإيهام:

(۱) كلاماً.
(۲) رجلاً.
(۳) صادقاً.
(۴) عالماً.

۴۳- «لماذا تُحمل على الآخرين ما لا يطيقونه؟!»:

(۱) چرا تحمل نمی کنند چیزی را که بر آنها تحمیل می شود؟!
(۲) چرا بر دیگران آنچه را که تحمل آن را ندارند، تحمیل می کنی؟!
(۳) برای چه منظور بر غیر خود آنچه که طاقتش را نداری بار می کنی؟!
(۴) بخاطر چه چیزی بر غیر خویش حمل می کنی آنچه که توانش را ندارد؟!

۴۴- عین العبارة التي ليس فيها ابهام:

(۱) أنت أكمل!
(۲) ذلك خير!
(۳) تلك بهجة!
(۴) هل عملت ذرة؟!

۴۵- عین ما ليس فيه التمييز:

(۱) المؤمنون ينفقون أموالهم إعطاء المحييين.
(۲) أعلم! ليست لي ذرة حسداً!
(۳) اشتهرتُ في بلادِي علماً و إيماناً.
(۴) إنّ رسول الله (ص) أصدقُ الناس لساناً.

۴۶- «اشتهر هذا المؤمنُ في بلدنا ...». عین المناسب للتميز:

- (۱) عالماً. (۲) علماً. (۳) مجاهداً. (۴) مجتهداً.

۴۷- عین التمييز:

- (۱) رُجِّح هذا الكتاب سهولةً. (۲) يسهلُ انتخاب السؤال سهولةً.
(۳) انتخبت هذا الطريق سهلاً. (۴) عسى الأمر أن يكون لنا سهلاً.

۴۸- «زینوا أنفسکم بعبادات أعظم أجراً، و ما هی إلا أخفاها!»:

- (۱) خویشتن را به پراچرترین عبادات که جز پنهان‌ترین آنها است، آراسته سازید!
(۲) خود را به عبادت‌هایی با اجر فراوان زینت ببخشید، و آنها مخفی‌ترین عبادات هستند.
(۳) خویشتن را به عبادت‌هایی مزین سازید که اجرشان بیشتر است، و آن چیزی جز پنهان‌ترین آنها نیست!
(۴) خود را به عبادت‌هایی مزین سازید که اجرشان بیشتر است، و آن چیزی جز پنهان‌ترین آنها نیست!

۴۹- «الهی! اِمالاً قلبی ..... برحمتک». عین الخطأ لایجاد اسلوب التمييز:

- (۱) مؤمناً (۲) ایماناً (۳) اعتقاداً (۴) اطمیناناً

۵۰- عین ما يحتاج إلى التمييز:

- (۱) الشرّ عاقبته و خیمه! (۲) اعمل الخیر و أكثر منه! (۳) العلم خیر من المال! (۴) الخیر و الشرّ متضادان!

۵۱- عین التمييز:

- (۱) یمتلی قلبی سروراً بعد انتصار المجاهدين. (۲) سرّنی نجاحک سروراً لا یوصف.
(۳) وجدت سروراً في قلبه قد اعجبني. (۴) لیت في حیاتک سروراً یدوم طویلاً.

۵۲- عین ما ليس فيها التمييز:

- (۱) أنت أكثر منی سعادة فی هذه الدنيا (۲) حَسُن الطالب درساً بعد محاولة كثيرة
(۳) نحن نساعد الفقراء مومنین بالله تعالى (۴) مُلئى تاریخ صدرالإسلام تضحية من المقاتلين

۵۳- «كنا خير أمة .....». عین المناسب للفراغ:

- (۱) متعبداً! (۲) شكوراً! (۳) كريماً! (۴) ایماناً!

۵۴- «على الوالدين أن لا يُحمّلا أولادهما ما لا يطيقونه حتّى لا يطغوا!»:

- (۱) اجبار بیش از حد طاقت از طرف والدين بر فرزندان، آنها را به نافرمانی می‌کشاند!
(۲) والدين نباید بر فرزندان نشان چیزی را تحمیل کنند زیرا آنها طاقت ندارند و سرکشی می‌کنند!
(۳) بر والدين است که بر فرزندان نشان چیزی را که توانائی آن را ندارند تحمیل نکنند تا سرکشی نکنند!
(۴) بر والدين واجب است که هیچ‌گاه فرزندان نشان را متحمّل بار سنگینی نکنند تا آنها طغیان نمایند!

۵۵- «هذا العالم أرفع .... و أصلح ....». عین التمييز المناسب للفراغ:

- (۱) قدماً - علماً (۲) شأناً - عملاً (۳) لساناً - أجراً (۴) عالماً - صالحاً

۵۶- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) تعرّفت علی من هو أرفع مقاماً فی بلادنا، با کسی که از نظر مقام در کشور ما بالاتر است آشنا شدم،
(۲) اِنَّهٗ یجدُّ جدّاً للوصول الی النّجاح فی الحیاة، او برای رسیدن به موفقیت در زندگی بسیار تلاش می کند،
(۳) کالبطل الذی یضحی بنفسه للکرامة شعبه، مانند پهلوانی است که برای کرامت ملتها فداکاری کرده است،
(۴) فلن ینسأه الناس و یتخذونه أسوة لهم! پس مردم او را فراموش نخواهند کرد و او را الگوئی برای خود قرار می دهند!

۵۷- عین العبارة التي لا تحتاج الی التمییز:

- (۱) امتلا کوبی (۲) اَنْک أحسن (۳) اشتهرت فی مدینتی. (۴) کثر رجائی باللّٰه تعالیٰ.

۵۸- عین التمییز:

- (۱) شاهدت صدیقتی فی غرفتها فی غارقةً الدرس! (۲) حمداً علی النعم التي أعطها لنا ربنا!
(۳) ازداد قلبی فرحاً بعد استماع الأخبار السارة! (۴) بعد النّجاح فی الامتحان ازداد فرح قلبنا!

۵۹- عین العبارة التي لا تحتاج الی التمییز:

- (۱) حَسُنَ الطّفل. (۲) شربت ماءً. (۳) امتألاً کوبی. (۴) أنت أعلم.

۶۰- «عسی أن تکرهوا شیئاً و یجعل اللّٰه فیهِ خیراً کثیراً». عین المناسب لمفهوم الآیة:

- (۱) «إنّ مع العسر یسراً»
(۲) «الخیر فی ما وقع»
(۳) «عسی اللّٰه أن یعفو عنهم»
(۴) «بقدر الكدّ تکتسب المعالی»

۶۱- عین العبارة التي لا تحتاج الی التمییز:

- (۱) الأم أشدُّ. (۲) شربنا شایاً. (۳) تقدّم الطالب. (۴) تزدد مدینتی.

۶۲- عین الصحیح:

- (۱) فی مدرستنا تختصّ الحصّة الرابعة بتعلیم اللّغة العربیة: در مدرسه‌ی ما چهار زنگ به آموزش زبان عربی اختصاص یافته است.
(۲) فاز تلمیذان اثنان من بین ستّة طلاب فی مسابقة حفظ القرآن: از میان شش دانش‌آموز شرکت‌کننده در مسابقه‌ی حفظ قرآن دوّمین نفر برنده شد.
(۳) دُعیت للحضور فی حفلة عظیمة ستنعقد فی مدرستنا بعد ثلاثة آیام: برای حضور در جشن بزرگی که سه روز دیگر در مدرسه‌مان برگزار خواهد شد دعوت شد.
(۴) کان تسعة طلاب ینتظرون فی الساعه الثامنة صباحاً زیارة أحد أصدقائی: هفت دانش‌آموز در ساعت هشت صبح منتظر دیدن یکی از دوستان خود بودند.

۶۳- «کان صدیقی خیر التّلامیذ.....». عین الصحیح للفراغ فی أسلوب التمییز:

- (۱) روؤفا! (۲) قویاً! (۳) حناناً! (۴) مجتهداً!

۶۴- عین الصحیح:

- (۱) إنَّهَا لَمَّا وَصَلَتْ إِلَى الصَّفِّ لَمْ يَكُنْ فِيهِ مَكَانٌ لِلْجُلُوسِ،: او زمانی به کلاس رسید که جا برای نشستن نداشت.
- (۲) فَقَالَتْ فِي نَفْسِهَا قَلْقَةً: ماذا أفعل الآن؟! : لذا با اضطراب به خود گفت: حال چه می توانم بکنم!؟
- (۳) جَاءَتْ الْمَدِيرَةَ وَ طَلَبَتْ مِنْهَا أَنْ تَذْهَبَ إِلَى صَفِّ آخِرٍ،: خانم مدیر آمد و از او خواست که به کلاس آخری برود!
- (۴) وَلَكِنَّهَا حَسَّتْ أَنْ تَبْقَى فِي ذَلِكَ الصَّفِّ!: اما او اصرار کرد که در آن کلاس بماند!

۶۵- عین التمییز:

- (۱) ذَلِكَ عَالَمُ الشَّهِيرِ أَكْثَرَ الْعُلَمَاءِ آثَارًا عِلْمِيَّةً.
- (۲) اجتهاد زمیلی أكثر من غیره فی أداء واجباته.
- (۳) إِنَّ أَكْثَرَ شُهَدَاءِنَا الْأَعْزَاءَ كَانُوا مِنْ شِبَابِ وَطَنِنَا.
- (۴) أعرف كاتبنا قد أكثر مقالاته فی صحيفة مدينته.

۶۶- عین التمییز:

- (۱) حفظك الله لنا، فإنَّ خيرك كثير لجميع الناس!
- (۲) من يعمل الخير يَرِ جزاءه عند الله!
- (۳) لا خيرَ في ودِّ المنافق، فإنه متلون!
- (۴) أعمالك خير منِّي درجة لأنَّ امّك راضية عنك!

۶۷- عین الأصحّ و الأدقّ في الجواب للترجمة:

- «يجب أن لا ننسى تضحيات الانسان الغيور في المجالات المختلفة، و علينا أن نُحافظ على ذكره في بالنا!»:
- (۱) فداکاری های انسان غیور در عرصه های مختلف فراموشمان نشده است، و برماست که یاد وی را در فکرهایمان حفظ نمائیم!
  - (۲) نباید فداکاری های انسان غیرتمند را در عرصه های مختلف فراموش کنیم، و برماست که خاطره ی او را در ذهنمان حفظ کنیم!
  - (۳) گذشت انسان غیرتمند در زمینه های مختلف هرگز فراموش نخواهد شد، و یاد او در ذهن های ما حفظ می شود!
  - (۴) فداکاری انسان شجاع را در عرصه های مختلف فراموش نمی کنیم، و حفظ خاطرات او در ذهن ما واجب است!

۶۸- «و لو كنت فظًا غليظ القلب لانفضوا من حولك» عین الأقرب إلى مفهوم الآية الكريمة:

- (۱) النَّاسُ لَا يُحِبُّونَ الرَّاضِيَ عَنِ نَفْسِهِ.
- (۲) الإبتعاد عن الإفراط و التقريط في مداراة الناس.
- (۳) كأنَّ إرضاء الناس غاية لا تدرك.
- (۴) الإبتعاد عن الأخلاق السيئة عند مواجهة الناس.

۶۹- عین العبارة التي لا تحتاج إلى التمییز:

- (۱) تقدّمت صديقتي في السنّة الماضية.
- (۲) تلك التلميذة أحسنُ من زميلاتها.
- (۳) أحاول اليوم لتهديب نفسي لكي أنجح غذا.
- (۴) لى أستاذ لم يعمل ذرة حتّى الان.

۷۰- عین الأصحّ و الأدقّ في الجواب للترجمة:

«إنَّ أرفع العباد درجة من إمتلاء قلبه إيماناً!»:

- (۱) بالاترين مرتبه برای بندگان آنست که قلبشان را پر از ایمان کنند!
- (۲) بلند مرتبه ترین بندگان کسی است که قلبش پر از ایمان شده باشد!
- (۳) بی شک کسی که قلبش پر از ایمان شده باشد از بندگان بلندمرتبه است!
- (۴) آن که قلبش را از ایمان مملو سازد، در بالاترین درجه ی بندگی قرار گرفته است!

۷۱- عین الخطأ:

- ۱) إحذر العداوة التي تنفذ في قلبك خفياً: برحذر باش از عداوتی که پنهانی به قلبت نفوذ کند.
- ۲) و تزيّن سيئ الفجور في عينك!: و گناهان بد را در دیده‌ات بیاراید!
- ۳) أرفع العلم درجة ما تعرف به نفسك!: درجه‌ی عالی علم آن است که بتوان با آن خود را شناخت!
- ۴) أحسن الناس قولاً من أمن الناس من كلامه!: بهترین مردم در گفتار کسی است که مردم از سخنش درامان باشند!

۷۲- عین الأصحّ و الأدقّ في الجواب للترجمة.

«إن تكن هنيك أن لا يفضّ صدقاؤك من حولك، فلا تكن فظاً غليظ القلب!»:

- ۱) اگر آرزو داری دوستانت از تو دور نشوند و از اطرافت پراکنده نگردند، بداخلاقی مکن و سختگیر مباش!
- ۲) چنانچه امیدت این باشد که دوستانت را از خود دور و پراکنده کنی، نباید درشت خوی و سنگدل باشی!
- ۳) اگرچه آرزویت دور شدن دوستانت از اطرافت نباشد، بداخلاقی و سختگیری به صلاح تو نیست!
- ۴) اگر آرزویت این است که دوستانت از اطرافت پراکنده نشوند، پس درشت خوی سنگدل مباش!

۷۳- عین الأصحّ و الأدقّ في التعريب.

«جای تأسف است اگر شهید فراموش شود، پس باید با حفظ خاطراتش سعی کنیم فراموشش نکنیم!»:

- ۱) من المؤسف إن ينس الشهيد، فلنسع أن لا ننساه بحفظ ذكراه!
- ۲) أسفاً من أن ينسوا الشهداء فنحاول أن نحفظ ذكراه و لا ننساه!
- ۳) مؤسفاً من أن الشهيد ينسى، فلنسعى أن لا ننساهم بحفظ ذكراهم!
- ۴) مع التأسف إن ينسوا الشهداء فلنحاول أن لا ننساهم مع حفظ ذكراهم!

۷۴- في أيّ عبارة ما جاء التمييز:

- ۱) النَّاسُ ازدادوا إِكْثَالاً على الله تعالى!
- ۲) أكثر النَّاسِ تقرباً إلى الله من كان أمراً بالمعروف!
- ۳) لا تشربوا الماء بارداً و الطعام حاراً!
- ۴) اشترت الأم سبعة كيلوات برتقالاً للبيت!

پاسخ:

۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در این جمله «شخصیة» مفعول و «محترمة» صفت آن بوده و هر دو منصوب می‌باشند. برای درک بهتر جمله و صفیة «لها حق عظیم علینا» باید دقت کرد که در این عبارت «حق» مبتدای موخر، «عظیم» صفت آن و شبه جمله «لها» خبر مقدم و محلاً مرفوع می‌باشد. «علینا» نیز جار و مجرور را تشکیل می‌دهد، لذا عبارت «عظیم علینا» جمله نیست و نمی‌تواند وصفیه و یا حالیه باشد.

۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. هرگاه تمییز در جمله‌ای قرار داشته باشد که آن جمله اسمیه باشد، تمییز آن نقش مبتدا را داشته است و اگر تمییز در جمله فعلیه‌ای باشد و فعل آن جمله لازم باشد، تمییز در اصل فاعل و اگر فعل جمله متعدی باشد تمییز در اصل مفعول بوده است. همه جملات داده شده فعلیه‌اند ولی تنها فعل «عَرَسَ» که به معنی «کاشت» می‌باشد متعدی است، لذا تنها «اشجاراً» تمییز منقول از مفعول است و سایر تمییزها در اصل فاعل بوده‌اند. حالت اصلی تمییزها در جملات داده شده به صورت زیر می‌باشد:

(۱) عَرَسَ أَشْجَارَ ذَلِكَ الْبِسْتَانِ. (درختان آن باغ را کاشت)

(۲) تَفْتَحَتْ أَزْهَارُ تِلْكَ الْأَشْجَارِ. (گل‌های این درختان باز شدند)

(۳) ارْتَفَعَ طَوْقُ هَذِهِ الشَّجَرَةِ. (قد این درخت بلند شد)

(۴) كَثُرَتْ وِرْوُدُ هَذَا الْبِسْتَانِ. (شکوفه‌های این درخت زیاد شد)

۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با توجه به اینکه «تمییز» کلمه‌ای است نکره و منصوب و غالباً جامد که در معنا رفع ابهام از جمله می‌نماید، می‌توان پی برد که مناسب‌ترین کلمه جهت تمییز قرار گرفتن «کرامه» است. از طرفی می‌توان گفت که مبتدا، فاعل یا مفعول جمله می‌توانند تمییز واقع شوند. حالت تمییزی جمله بدین گونه است: «إِنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ الْقُرْآنَ لِيَحْفَظَ الْإِنْسَانَ كَرَامَةً».

۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در این عبارت، «أخلاقاً» اسم نکره و منصوبی است که ابهام عبارت ماقبل خود را از بین برده است و آنرا واضح و روشن کرده است. با توجه به معنی عبارت: «همانا کامل‌ترین مومنان از نظر ایمان بهترین‌شان از نظر اخلاق است»، نتیجه می‌گیریم که «أخلاقاً» تمییز است.

۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کلمه «عمرأ» چون مصدر نیست و علت وقوع فعل را بیان نمی‌کند «مفعول له» نیست. همچنین چون در جمله بیان شده فعل متعدی و معلوم نداریم، «مفعول به» هم نمی‌باشد. همچنین حالت و چگونگی «انت» (که مبتدا است) را بیان نمی‌کند و مشتق نیست، پس حال نمی‌باشد («حال» معمولاً مشتق است). بطور کلی چون اسمی است نکره و منصوب و ابهام ماقبل خود را از بین می‌برد، تمییز است.

۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در جمله مزبور «یزداد» فعل لازم است و نیازی به مفعول ندارد. همچنین «فلقاً» مصدر نیست که بتواند مفعول مطلق باشد. به علاوه «فلقاً» مشتق نیست و حالت و چگونگی فاعل، مفعول و ... را بیان نمی‌کند، پس «حال» نیست (حال معمولاً مشتق است). بطور کلی «فلقاً» اسمی است نکره و منصوب که عبارت ابهام قبل از خود را رفع می‌کند، بنابراین «تمییز» است.

۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با توجه به اینکه «علماً» اسمی نکره و منصوب است و ابهام ماقبل خود را از بین می‌برد، لذا «تمیز» می‌باشد.

۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «موقفاً» در اینجا اسم نکره و منصوبی است که ابهام ماقبل خود را رفع کرده است و تمیز می‌باشد.

۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «رحمة» اسمی است نکره و جامد که به رفع ابهام جمله قبل از خود می‌پردازد، بنابراین «تمیز» است. نیز در جمله بیان شده، کَلِمَةٌ مَفْعُولٌ فَعْلٌ «وسعت» می‌باشد و فعل «وسعت» از افعال یک مفعولی است، بنابراین «رحمة» نمی‌تواند مفعول به باشد. همچنین می‌دانیم که «حال» معمولاً مشتق است و حالت و چگونگی فاعل، مفعول یا ... را بیان می‌کند و «مفعول مطلق» مصدر منصوبی می‌باشد که برای تأکید یا بیان نوع و یا تعداد دفعات انجام فعل می‌آید که کلمه «رحمة» هیچکدام از موارد فوق نیست.

۱۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. می‌دانیم که تمیز ممکن است در اصل «مبتدی»، «فاعل» یا «مفعول» باشد، بنابراین از بین چهار گزینه بیان شده «فقر» که «فاعل» است می‌تواند به تمیز تبدیل شود و جمله را بدین صورت در آورد: «فی بلاد الطواغیت یزاد الفُقراء فقراً».

۱۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کلمه‌ای می‌تواند به عنوان تمیز قرار گیرد که ابهام را از جمله برطرف کند. تمیز در جمله اصلی معمولاً مبتدا، فاعل یا مفعول می‌باشد. در این عبارت کلمه «ماء» فاعل و مرفوع می‌باشد و می‌تواند نقش تمیز داشته باشد. بیان جمله به صورت تمیزی بدین شکل است: «بَعْدَ مَوْسِمِ الثَّلَجِ یَفِیضُ ذَلِكِ النَّهْرُ مَاءً».

۱۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تمیز در اصل می‌تواند مبتدا، فاعل یا مفعول باشد. در اینجا، از آنجا که جمله، اسمیه است، پس تمیز در اصل مبتدا بوده و جمله در واقع چنین بوده است: «إِنَّ مَالَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ وَ نَقَرْنَا أَعَزَّ».

۱۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «شراً» کلمه‌ای است جامد، منصوب و نکره که ابهام عبارت قبل از خود از بین برده است، پس تمیز می‌باشد.

۱۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در جمله داده شده، نقش کلمه «موقفاً» که تمیز است در جمله اصلی خواسته شده است. از آنجا که جمله مذکور جمله‌ای اسمیه می‌باشد، پس تمیز در اصل می‌توانسته مبتدا باشد، در نتیجه در جمله اصلی «موقف» در نقش مبتدا و مرفوع ظاهر خواهد شد. کلمه «المومن» در اینجا نقش مضاف الیه را دارد و مجرور است، بنابراین باید با «ین» که علامت جرّ و نصب است جمع بسته شود.

۱۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کلمات «قُوَّةٌ» و «اموالاً» اسمی نکره، جامد و منصوبی هستند که ابهام جمله ماقبل خود را از بین برده‌اند، بنابراین تمیز می‌باشند. کلمه «اولاداً» عطف به تمیز (عطف به «اموالاً») بوده و جزء تمیزها شمرده نمی‌شود.

۱۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در عبارت «قَدْ أَحْصَى كُلَّ شَيْءٍ عِدْداً»، کلمه «عدداً» تمیز می‌باشد و از آنجا که این جمله فعلیه است، در نتیجه تمیز در اصل «فاعل» یا «مفعول» بوده و از آنجا که فعل این جمله «متعدی» می‌باشد نتیجه می‌شود که تمیز در اصل «مفعول» بوده است. جمله اصلی اینگونه است: «إِنَّ اللَّهَ قَدْ أَحْصَى عِدَدَ كُلِّ شَيْءٍ».

۱۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در عبارت «عَرَسَ البستانَ اشجاراً»، «اشجاراً» تمییز است. با توجه به معنای جمله و فعلیه بودن این عبارت و متعدی بودن فعل «عَرَسَ» مشخص می‌گردد که تمییز در اصل مفعول به بوده است. جمله اصلی بدین شکل می‌باشد: «الفلاحُ النَّشيطُ عَرَسَ اشجارَ البستانِ».

۱۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در عبارت «يطغى ذلك النهر ماءً»، از آنجا که این جمله فعلیه می‌باشد و فعل آن نیز متعدی نیست، مشخص می‌گردد که تمییز در اصل فاعل بوده است. جمله اصلی به صورت «يطغى ماءٌ ذلك النهر» می‌باشد.

۱۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «يَدَأُ» اسمی است منصوب، جامد و نکره که ابهام «أطولكنن» را از بین برده است. در نتیجه «تمییز» می‌باشد.

۲۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «قَوْلًا» اسم نکره و منصوبی است که ابهام «أَحْسَنُ» را در جمله از بین برده است. بنابراین، این کلمه تمییز می‌باشد.

۲۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کلمه «يقيناً» نکره و منصوب است و در معنی نیز ابهام فعل «زِدْنَا» را مرتفع نموده است، در نتیجه «تمییز» است.

۲۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

در گزینه ۱، «اکراماً» مصدر از جنس فعل جمله بوده و مفعول مطلق تأکیدی است.

در گزینه ۲، «کرماً» جامد و نکره است و ابهام فعل «ازداد» را از بین برده است، در نتیجه تمییز می‌باشد.

در گزینه ۳، «کریماً» مشتق، نکره و حال است که ذوالحال آن ضمیر متصل «ه» می‌باشد.

در گزینه ۴، «مکرماً» که مشتق است حال نیز می‌باشد. همچنین ذوالحال آن ضمیر مستتر هو است.

۲۳- گزینه ۱ صحیح است. کلمه «ایماناً» جامد مصدری از باب افعال می‌باشد، منصوب بوده و در معنی ابهام «أَزْدَادَ النَّاسِ» را از بین برده است. در نتیجه تمییز می‌باشد. نکته: تمییز این عبارت، در اصل فاعل فعل «ازداد» بوده است.

۲۴- گزینه ۱ صحیح است. کلمه «درساً» نکره و جامد و منصوب می‌باشد که در معنا ابهام عبارت قبل از خود را از بین می‌برد. در نتیجه «تمییز» می‌باشد.

۲۵- گزینه ۴ صحیح است. تمییز اسم منصوبی است که معمولاً نکره و جامد است و در جمله ابهام معنایی را مرتفع می‌کند. در گزینه ۱ «ایماناً» به همراه فعل «أَمَنَ» آمده است که هر دو بر باب «افعال» اند، لذا این کلمه مفعول مطلق است. در گزینه ۲ «ایمان» اسم «إِنَّ» و منصوب است. در گزینه ۳ «ایماناً» علت «یاری رساندن» به «مستضعفین» را بخاطر «ایمان به خدا» ذکر کرده است، بنابراین مفعول له است. در گزینه ۴ ابهام «پر شدن قلب» با آمدن تمییز «ایماناً» رفع شده است.

۲۶- گزینه ۱ صحیح است. در جمله مذکور، «اهتماماً» اسم نکره و منصوبی است که برای رفع ابهام عبارت قبل از خود (اشدُّهم) بکار رفته و بنابراین تمییز می‌باشد. البته در جمله بیان شده، «عقلاً» هم تمییز محسوب می‌شود و از جمله اسمیه قبل از خود (افضلُ الناس ...) رفع ابهام می‌کند. (معنی عبارت: برترین مردم از نظر عقل، کوشاترین آنها از نظر تلاش برای اصلاح معادش است.)

۲۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح سوال است. تمییز در اصل می‌تواند فاعل، مفعول و یا مبتدا باشد. طریق تمایز این چهار مورد از هم می‌تواند بدین ترتیب باشد که:

۱ - اگر تمییز در جمله‌ی اسمیه یا جمله‌ای که در اصل اسمیه بوده، واقع شود می‌توان گفت که در اصل مبتدا بوده است. مانند آنچه در گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ آورده شده است. در این گزینه‌ها به ترتیب سه کلمه «قوةً، قولاً و لساناً» تمییزهای مبتدایی می‌باشند.

۲ - اگر تمییز در جمله‌ای فعلیه قرار بگیرد و فعل لازم داشته باشد آنگاه می‌توان گفت تمییز یاد شده در اصل فاعل بوده است. مانند تمییز «ماء» در جمله «یفوز البحرُ ماءً».

۳ - اگر تمییز در جمله‌ای فعلیه با فعل متعدی قرار گیرد می‌توان گفت تمییز در اصل «مفعول‌به» بوده است. مانند تمییز «عیوناً» در جمله مذکور در گزینه ۱.

۴ - اگر تمییز در جمله‌ای با فعل مجهول قرار بگیرد می‌توان گفت تمییز در اصل نایب فاعل بوده است.

۲۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح سوال است.

یادآوری: تمییز اسمی است جامد، منصوب و نکره که برای برطرف ساختن ابهام معنایی در جمله بکار می‌رود.

در گزینه ۱، «غضباً» خبر فعل ناقصه «لاتکن» بوده و به همین دلیل منصوب است.

در گزینه ۲، «غضباً» اسم جامد، منصوب و نکره است اما بر طرف‌کننده ابهام جمله نیست. نکته قابل ذکر آن است که با توجه به وظیفه تمییز در جمله می‌توان گفت که تمییز در ابتدای جمله بکار نمی‌رود. در اینجا «غضباً» مفعول مطلق است که جانشین فعل، شده است.

در گزینه ۳، کلمه «غضباً» منصوب و نکره، ولی مشتق است. این کلمه صفت مشبّهه است و در این جمله نقش حال مفرد را داراست.

در گزینه ۴، «غضباً» جامد، منصوب و نکره است و بر طرف‌کننده ابهام معنایی جمله نیز می‌باشد. بنابراین تمییز است.

۲۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح سوال است.

یادآوری: تمییز اسمی است منصوب، نکره و غالباً جامد که برای برطرف ساختن ابهام معنایی جمله مورد استفاده قرار می‌گیرد.

در گزینه‌های ۱ و ۲ «الله» نقش مبتدا را دارد. «أحکم» و «شدید» به ترتیب خبر دو گزینه‌اند و «الحاکمین» و «العقاب» مضاف‌الیه و مجرور می‌باشند.

در گزینه ۴، «رب» مبتدا و تقدیراً مرفوع و جمله اسمیه «فضله کثیر» خبر آن و محلاً مرفوع است.

در گزینه ۳، «رب» مبتدا و مرفوع و «اکثر» خبر و مرفوع است. «رحمة» اسم جامد، منصوب و نکره‌ای است که ابهام معنایی جمله را برطرف ساخته، لذا تمییز است.

کاملاً واضح است که بدون حضور «رحمة» جمله موجود در گزینه ۳ دارای ابهام معنایی خواهد بود.

۳۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح سوال است. تمیز اسم جامد، نکره و منصوبی است که برای رفع ابهام معنایی جمله به کار می‌رود. در میان گزینه‌ها، گزینه ۲ یک اسم مشتق است، در نتیجه نمی‌تواند تمیز واقع شود.
* «خاشع» اسم فاعل و مشتق است و «یقین»، «ایماناً» و «اعتقاداً» جامد مصدری هستند.

۳۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تجزیه و ترکیب کلمات موجود در این عبارت عبارتست از:
کائت: فعل ناقصه صیغه مفرد مونث غایب
أمّی: اسم کائت و تقدیراً مرفوع
تظن: فعل مضارع مضاعف از همان صیغه
انّی: حرف مشبّهة بالفعل و اسم آن (ضمیر متصل ی)
نسیت: فعل ماضی از صیغه متکلم وحده و فعل معتل ناقص که در آن هیچ اعلالی رخ نداده است.
لم یبق: فعل مجزوم مضارع که در اصل «یَبْقِی» بوده است و جزم آن به حذف حرف عله می‌باشد.
ذکر: از صیغه فعل «لم یبق» مشخص می‌شود که این کلمه فاعل آن است، پس باید مرفوع باشد.
ترجمه عبارت: مادرم گمان می‌کرد که من فراموشش کرده‌ام و هیچ یادی از او باقی نمانده است.

۳۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ترجمه کلمات موجود در عبارت به شرح زیر است:
لِیَکُنْ: باید باشد - فی ذاکرتک: در خاطرات - اُنْ: که - دَوْرَالشُّهْدَاء: نقش شهیدان - کُنْ یُنْسِی (فعل منصوب که بصورت مستقبل منفی ترجمه می‌شود): فراموش نخواهد شد - مَدَى الْحَیَاة: طول زندگی - فعل «کُنْ یُنْسِی» تنها در گزینه (۱) درست ترجمه شده است.

۳۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تمیز اسمی است جامد، منصوب و غالباً نکره که برای رفع ابهام معنایی موجود در جمله به کار می‌رود. در گزینه‌ی (۳) «أَجْرًا» همین نقش را دارد و ابهام موجود در «أَشَدُّ» را برطرف کرده است. این کلمه در سایر گزینه‌ها به ترتیب نقش (مفعول مطلق، مفعول به و اسم مؤخر «ان») را دارد.

۳۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در جای خالی اول «تمیز» مورد نیاز است و تمیز «اسم جامدی» است منصوب، که برای رفع ابهام در جمله بکار می‌رود. «تفهیم و تفاهم» به معنی «فهماندن و یکدیگر را درک کردن» است که با توجه به معنی جمله مناسب نمی‌باشند.
«فهم» نیز اسم مشتق است و نمی‌تواند تمیز واقع شود، لذا «فهما» صحیح است.
«ناامید نمی‌شود» فعل مضارع منفی بوده و «لَا یَقْنَطُ» برای آن صحیح است.

۳۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «نفعاً» در عبارت داده شده تمیز بوده و در جمله‌ی «اصلی» نقش مبتدا را گرفته و در ابتدای جمله می‌آید.

۳۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. یعنی «هر کس مشکلات را نبیند در برابر سختی‌ها سر فرود می‌آورد» که با مفهوم این سوال مطابقت دارد اشکال گزینه‌های سوم و چهارم آن است که اصلاً معنای نادرستی دارند گزینه سوم: «سختی‌ها پل پیروزی هستند و هر کس آن‌ها را تحمل کند فرو می‌افتد.» و گزینه چهارم: «هر کس تلخ و شیرین زندگی را نچشیده باشد موفق است.» و در گزینه‌ی اول اشکال این است که به نقش سختی‌ها در موفقیت توجهی ننموده است.

۳۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. زیرا «حُبّاً» در این گزینه اسم جامد نکره‌ی منصوب می‌باشد که برای رفع ابهام آمده است. در گزینه ۱ مفعول مطلق نوعی و در گزینه‌های ۳ و ۴ مفعول به وجود دارد.

- ۳۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. زیرا جمله فعلیه است و فعل آن متعدی می‌باشد.
- ۳۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۳ نیازی به رفع ابهام نیست.
- ۴۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به این‌که تمییز باید اسم نکره‌ی جامد و منصوب باشد، کلمه‌ی «أدباً» می‌تواند برای اسم تفضیل قبل از خودش یعنی کلمه‌ی «أفضل» تمییز باشد.
- ۴۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. زیرا «علماً» جامد و نکره و منصوب و رفع‌کننده ابهام از جمله قبل، یعنی «تمییز» می‌باشد.
- ۴۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. زیرا کلمه‌ی «کلاماً» اسم مفرد، منصوب، جامد و نکره‌ای است که بعد از اسم تفضیل «أصدق» آمده، بنابراین «تمییز» است و با توجه به ترجمه‌ی عبارت (او راست‌گوترین مردم از نظر سخن است) همین گزینه درست می‌باشد. گزینه‌ی ۲ به دلیل نادرستی در معنا و گزینه‌های ۳ و ۴ به دلیل مشتق بودن نمی‌توانند «تمییز» باشند.
- ۴۳- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. فعل «تُحْمَلُ» مضارع للمخاطب و به معنی «تحمیل می‌کنی» است و فعل مضارع منفی «لا يُطِيقُونَهُ» به معنی «تحمیل آن را ندارند» می‌باشد که فقط در این گزینه درست ترجمه شده‌اند.
- ۴۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. زیرا در گزینه‌های ۱ و ۲ و ۴ باید بعد از اسم‌های تفضیل «أکمل، خیر» و اسم وزن «دَرَّةً» تمییز بیاید، تا ابهام موجود از جمله‌ها برطرف شود.
- ۴۵- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.
کلمه‌های «أموال»، «إعطاء»، «المُحَيِّينَ» به ترتیب مفعول به، مفعول مطلق و مضاف‌الیه می‌باشند.
* نکته: کلمه‌ی «إعطاء» با «انفاق» مترادف‌اند. بنابراین «إعطاء» می‌تواند به عنوان مصدر منصوب آن تلقی شود.
در گزینه‌های (۲)، (۳) و (۴) «حسداً، علماً و لساناً» تمییز هستند.
- ۴۶- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. «علماً» اسم جامد و در نقش «تمیز» می‌باشد - سایر گزینه‌ها «مشتق» هستند.
- ۴۷- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. کلمه‌ی «سهولَةً» اسم جامدی است که در جمله، رفع ابهام کرده و «تمییز» می‌باشد. «سهولَةً» در گزینه‌ی (۲) مفعول مطلق، «سهلاً» در گزینه‌ی ۳ و ۴ به ترتیب، حال و خبر کان می‌باشد.
- ۴۸- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. زَيْنُوا: آراسته سازید / أَنْفُسَكُمْ: خویشتان را / أَعْظَمَ أَجْرًا: که اجرشان بیش‌تر است / ماهی: آن نیست / إِلَّا: به جز / أَخْفَاهَا: پنهان‌ترین آن‌ها.
- ۴۹- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. چون کلمه‌ی «مُؤْمِنًا» یک اسم مشتق است، نمی‌تواند تمییز مناسب برای جای خالی جمله باشد، زیرا که تمییز باید اسم جامد و نکره و منصوب باشد.
- ۵۰- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در این گزینه اسم تفضیل «خیر» به تمییز دارد تا ابهام آن را برطرف کند.

- ۵۱- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. «سروراً» بعد از فعل «یَمْتَلِئُ» در نقش تمییز است. توضیح این‌که کلمه‌ی «سروراً» در گزینه‌ی ۲ مفعول مطلق و در گزینه‌ی ۳ مفعول به و در گزینه‌ی ۴ اسم «لیت» می‌باشد.
- ۵۲- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱ «سعادة» در گزینه‌ی ۲ «درساً» و در گزینه‌ی ۴ «تضحیة» تمییز می‌باشند. (در گزینه‌ی ۳ «مومنین» نقش حال را دارد.)
- ۵۳- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. با توجه به حضور اسم تفضیل «خیر» که از موارد ابهام در معنی است، جمله نیاز به «تمییز» دارد و تمییز باید جامد باشد. سایر گزینه‌ها مشتق هستند.
- ۵۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱ «از طرف والدین» در گزینه‌ی ۲ «زیرا آنها طاقت ندارد» در گزینه‌ی ۴ «تحمل بار سنگین نکنند» غلط هستند.
- ۵۵- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. کلمه‌ی «قَدْ» در گزینه‌ی ۱ برای دانشمند غلط است «این دانشمند از لحاظ قد رفیع است!» و هم این‌طور گزینه‌ی ۳ کلمه‌ی «لسان، زبان» بی‌معنی است. گزینه‌ی ۴ «عالم» مشتق است و تمییز نمی‌شود.
- ۵۶- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. صورت صحیح این گزینه: مانند پهلوانی که برای کرامت ملتش خود را قربانی می‌کند.
- ۵۷- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. گزینه‌های ۳ و ۲ و ۱ از لحاظ معنا ابهام دارند و نیاز به تمییز دارند.
- ۵۸- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. «غارقة» در گزینه‌ی (۱) حال. «حمداً» در گزینه‌ی (۲) مفعول مطلق و «فَرِحُ» در گزینه‌ی (۴) فاعل است.
- ۵۹- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. جمله‌ی «شَرِبْتُ ماءً» به معنی «آبی را نوشیدم» هیچ‌گونه ابهامی ندارد و تمییز نمی‌خواهد. در سایر گزینه‌ها علت نیاز به وجود تمییز، این است: در گزینه‌های ۱ و ۳ فعل‌های «حَسَنٌ و اِمْتَلَأُ» نیاز به تمییز دارند، و در گزینه‌ی ۴ کلمه‌ی «أَعْلَمُ» به معنی «داناتر» چون اسم تفضیل است تمییز می‌خواهد.
- ۶۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی صورت سؤال: «شاید از چیزی کراهت داشته باشید و خداوند خیر بسیاری در آن قرار داده باشد» که به مفهوم گزینه‌ی ۲ نزدیک‌تر است «خیر در آن چیزی است که اتفاق افتد».
- ۶۱- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم جمله کامل است و ابهامی ندارد بنابراین به تمییز احتیاجی ندارد، شایاً مفعول به ۱
- ۶۲- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. صورت صحیح خطاها:
 (۱) چهار زنگ (زنگ چهارم) / تختصُّ (اختصاص دارد) (۲) دومین نفر برنده شد (دو دانش‌آموز برنده شدند).
 (۴) دوستان من (به اشتباه دوستان خود ترجمه شده است).
- ۶۳- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. کلمه‌ی «حناناً: مهربانی» اسم نکره جامد و منصوبی است که از جمله رفع ابهام می‌کند بنابراین «تمییز» است، دیگر گزینه‌ها «مشتق» و مناسب نقش تمییز نمی‌باشند.
- ۶۴- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. از خطاهای دیگر گزینه‌ها: (۱) جا (جایی)، نداشت (نبود). (۲) می‌توانم (اضافه است). (۳) کلاس آخری (کلاس دیگر).

۶۵- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. «آثاراً» بعد از اسم تفضیل «أكثر» آمده و ابهام جمله را برطرف می‌کند بنابراین «تمییز» است.

۶۶- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در این گزینه «خیر و اسم تفضیل و «درجة» تمییز است و ابهام جمله را برطرف می‌کند.

۶۷- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. یَجِبُ أَنْ لَانْتَسَى (نباید فراموش کنیم) تضحیات الإنسان الغیور (فداکاری‌های انسان غیرتمند را) فی المجالات المختلفة (در زمینه‌های مختلف) و علینا أن نحافظ (و باید محافظت کنیم) علی ذکراه (یاد او را) فی بالنا (در ذهنمان)

۶۸- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. کل سؤال را ترجمه می‌کنیم: «اگر تندخو و سنگدل بودی از اطرافت پراکنده می‌شدند» به مفهوم کدام آیه‌ی کریمه نزدیک‌تر است؟
(۱) مردم فرد از خودراضی را دوست ندارند.
(۲) دوری کردن از افراط و تفریط در مدارا با مردم
(۳) گویی که راضی کردن مردم هدفی است که به دست نمی‌آید.
(۴) دور شدن از اخلاق بد به هنگام برخورد با مردم

۶۹- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱ فعل «تَقَدَّمْتُ» و در گزینه‌ی ۲، اسم تفضیل «أحسن» و در گزینه‌ی ۴، واحد اندازه‌گیری «دَرَّة» به تمییز نیاز دارند.

۷۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. إِنَّ أرفعَ العباد درجةً (همانا بلندمرتبه‌ترین بندگان) مَنْ (کسی است که) إمتلاً قلبه (پر شده است قلبش از ایمان).

۷۱- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. أرفع ... درجةً (اسم تفضیل ... + تمییز: بالاترین علم، بلندمرتبه‌ترین علم) - تعرف (بشناسی، مخاطب) - نَفْسَك (خودت را، مخاطب)

۷۲- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. إِنْ (اگر ← حرف شرط) - تَكُنْ مُنِیکَ (آرزویت است ← رد گزینه‌ی ۲) - أَنْ لَا یُنْفَضَ (پراکنده نشوند ← رد گزینه‌های ۲ و ۳) - مِنْ حَوْلِكَ (از اطرافت ← رد گزینه‌ی ۲) - اَصْدِقَاءُكَ (دوستانت، فاعل است ← رد گزینه‌ی ۲) - فَلَا تَكُنْ (نباش، فعل نهی ← رد گزینه‌های ۲ و ۳) - فَطَّأً (بداخلاق، اسم است ← رد گزینه‌ی ۱) - غَلِیظَ القَلْبِ (سنگدل ← رد گزینه‌های ۱ و ۳)

۷۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. اشتباهات سایر گزینه‌ها:

(۲) أَنْ (حرف ناصبه است ← که) - أَنْ یَنْسُوا الشَّهَادَةَ (باید به شکل مفرد به کار روند) - نحاول (معنی «باید» را در خود ندارد).

(۳) جمله دارای اسلوب شرط نیست. فلنسعی (فعل باید مجزوم شود چون امر است) - هم (ضمیر باید مفرد باشد)
(۴) یَنْسُوا الشَّهَادَةَ (توضیحات گزینه‌ی ۱) - هم (توضیحات گزینه‌ی ۳)

۷۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در این گزینه «بارداً» و «حازاً» حال هستند اما «اتكالا، تقریباً و بُرتقالاً» تمییز هستند.